

EBA/GL/2015/07

06.08.2015

Pamatnostādnes

---

par apstākļu interpretāciju, kādos iestāde uzskatāma par iestādi, kas kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīga saskaņā ar Direktīvas 2014/59/ES 32. panta 6. punktu

---

Saturs

EBA pamatnostādnes par apstākļu interpretāciju, kādos iestāde uzskatāma par iestādi, kas kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīga saskaņā ar Direktīvas 2014/59/ES 32. panta 6.punktu	3
I sadaļa. Priekšmets, darbības joma un definīcijas	4
Priekšmets	4
Definīcijas	5
Darbības joma un adresāti	5
II sadaļa. Objektīvi elementi konstatējumam, ka iestāde kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīga	6
1. Vispārīgi noteikumi	6
2. Kapitāla pozīcija	7
3. Likviditātes stāvoklis	9
4. Citas prasības atļaujas atjaunošanai	10
III sadaļa. Process, ar ko konstatē, ka iestāde kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīga	13
1. Kompetentās iestādes konstatējums	13
2. Noregulējuma iestādes konstatējums	14
3. Konsultācijas un informācijas apmaiņa starp kompetento iestādi un noregulējuma iestādi	14
IV sadaļa. Nobeiguma noteikumi un īstenošana	15

EBI pamatnostādnes par apstākļu interpretāciju, kādos iestāde uzskatāma par iestādi, kas kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīga saskaņā ar Direktīvas 2014/59/ES 32. panta 6.punktu

---

Pamatnostādņu statuss

1. Šis dokuments ietver pamatnostādnes, kas izdotas saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1093/2010 16. pantu¹. Kompetentajām iestādēm un finanšu iestādēm saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1093/2010 16. panta 3. punktu jādarā viss iespējamais, lai ievērotu šīs pamatnostādnes.
2. Pamatnostādnēs izklāstīts EBI skatījums uz atbilstošām uzraudzības praksēm Eiropas Finanšu uzraudzības sistēmā jeb par to, kā konkrētā jomā jāpiemēro Savienības tiesību akti. Kompetentajām iestādēm, kas minētas Regulas (ES) Nr. 1093/2010 4.panta 2.punktā, uz kurām attiecas šīs pamatnostādnes, tās būtu jāievēro, iekļaujot tās attiecīgi savā praksē (piemēram, veicot grozījumus savā tiesiskajā regulējumā vai uzraudzības procesos), tostarp gadījumos, ja pamatnostādnes ir paredzētas, galvenokārt, iestādēm.

Ziņošanas prasības

3. Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 16. panta 3. punktu kompetentajām iestādēm līdz 06.10.2015 jāpaziņo EBI, vai tās ievēro vai paredz ievērot šīs pamatnostādnes, vai jānorāda to neievērošanas iemesli. Ja šajā termiņā nebūs saņemts šāds paziņojums, EBI uzskatīs, ka kompetentās iestādes šos ieteikumus neievēro. Paziņojumi jāiesniedz, nosūtot EBI tīmekļa vietnē pieejamo veidlapu uz e-pasta adresi compliance@eba.europa.eu ar norādi „EBI/GL/2015/07”. Paziņojumus nosūta personas, kas ir pilnvarotas kompetento iestāžu vārdā ziņot par prasību izpildi. Par jebkurām izmaiņām atbilstības statusā arī ir jāziņo EBI.
4. Paziņojumus publicēs EBI tīmekļa vietnē saskaņā ar 16. panta 3. punktu.

---

¹ Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1093/2010 (2010. gada 24. novembris), ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Banku iestādi), tiek grozīts Lēmums Nr. 716/2009/EK un atcelts Komisijas Lēmums 2009/78/EK (OV L331, 15.12.2010., 12.lpp).

I sadaļa. Priekšmets, darbības joma un definīcijas

Priekšmets

5. Saskaņā ar Direktīvas 2014/59/ES 32. panta 6. punktu šīs pamatnostādnes plāno veicināt uzraudzības un noregulējuma prakses konvergenci attiecībā uz dažādu apstākļu interpretāciju, kādos iestāde uzskatāma par iestādi, kas kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīga.
6. Šim nolūkam šīs pamatnostādnes nosaka virkni objektīvu elementu, kuriem jāpalīdz konstatēt, ka iestādei ir finanšu grūtības vai, iespējams, tā nonāks finanšu grūtībās saskaņā ar Direktīvas 2014/59/ES 32. panta 4. punkta a), b) un c) apakšpunktā noteiktajiem apstākļiem. Ja šādu konstatējumu izdara kompetentā iestāde, tā pamatā būs UPNP, kas veikts saskaņā ar Direktīvas 2013/36/ES 97. pantu un turpmāk norādīts UPNP pamatnostādnēs, rezultātiem. Šajā sakarā noregulējuma iestādei var nākties interpretēt UPNP rezultātus, apspriežoties ar kompetentajām iestādēm, saskaņā ar Direktīvas 2014/59/ES 32. panta 1. punkta a) apakšpunktu.
7. Šajās pamatnostādnes neparedz ierobežot kompetentās iestādes un noregulējuma iestādes galīgo rīcības brīvību, konstatējot, ka iestādei ir finanšu grūtības vai, iespējams, tā nonāks finanšu grūtībās. Šo pamatnostādņu II sadaļā minēta objektīva elementa īstenošanās attiecībā uz konkrēto iestādi identifikācijai nevajadzētu kompetentajai vai noregulējuma iestādei konkrētā gadījumā likt automātiski konstatēt, ka iestādei ir finanšu grūtības vai, iespējams, tā nonāks finanšu grūtībās vai tai automātiski tiek piemēroti noregulējuma instrumenti. Tāpat šajās pamatnostādnēs minēto objektīvo elementu saraksts nav visaptverošs un tam jāpaliek atvērtam, jo ne visus krīzes situācijas apstākļus iespējams pamatoti paredzēt.
8. Šīs pamatnostādnes tiek interpretētas kopā ar Direktīvas 2014/59/ES 32. panta 1. punkta b) un c) apakšpunktā minētajiem nosacījumiem, kas norāda divas citas prasības papildus tam, ka iestādei “ ir finanšu grūtības vai, iespējams, tā nonāks finanšu grūtībās”, ko nepieciešams ievērot, lai veiktu noregulējuma darbības. Rezultātā kompetentajai un/vai noregulējuma iestādes konstatējums, ka iestādei ir finanšu grūtības vai, iespējams, tā nonāks finanšu grūtībās saskaņā ar šīm pamatnostādnēm, pats par sevi nenozīmē, ka ir ievēroti visi nosacījumi, lai veiktu noregulējuma darbības. Pilnības labad ir vērts atcerēties, ka saskaņā ar Direktīvas 2014/59/ES 32. panta 1. punkta b) un c) apakšpunktu noregulējuma darbības veikšana attiecas arī uz alternatīva privātā sektora vai uzraudzības darbību neesamību, ko iespējams veikt, lai uzlabotu situāciju saprātīgā termiņā, kā arī noregulējuma darbība ir nepieciešama sabiedrības interesēs.
9. Šo pamatnostādņu nosacījumi ir jāpiemēro arī gadījumos, kad attiecīgā iestāde ir konstatējusi, ka iestādei ir finanšu grūtības vai, iespējams, tā nonāks finanšu grūtībās tādā kontekstā, ka iestāde vairs nav dzīvotspējīga, lai īstenotu norakstīšanas un/vai konvertācijas pilnvaras saskaņā ar Direktīvas 2014/59/ES 60. Pantu.

Definīcijas

10. Šajās pamatnostādnēs tiek piemērotas šādas definīcijas:
- “UPNP” nozīmē uzraudzības pārbaudes un novērtēšanas procesu, kas noteikts Direktīvas 2013/36/ES 97. pantā un sīkāk precizēts UPNP pamatnostādnēs.
  - “UPNP pamatnostādnēs” nozīmē EBI pamatnostādnēs par kopīgām UPNP procedūrām un metodikām, kas izstrādātas saskaņā ar Direktīvas 2013/36/ES 107. panta 3. punktu².
  - “Vispārējais UPNP novērtējums”, kā tas noteikts UPNP pamatnostādnēs, ir aktuālais iestādes dzīvotspējas novērtējums, pamatojoties uz UPNP elementu novērtējumu.
  - “Vispārējais UPNP rezultāts”, kā tas noteikts UPNP pamatnostādnēs, ir iestādes dzīvotspējas vispārējā riska skaitliskais rādītājs, pamatojoties uz UPNP elementu novērtējumu.

Darbības joma un adresāti

11. Šīs pamatnostādnēs tiek adresētas kompetentajām iestādēm, kā tas noteikts 4. panta 2. punkta i) apakšpunktā Regulai (ES) Nr. 1093/2010, ar kuru tiek izveidota EBI, un noregulējuma iestādēm, kā noteikts Regulas (ES) Nr. 1093/2010 4. panta 2. punkta iv) apakšpunktā, kad tās novērtē, vai iestāde kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīga attiecīgi saskaņā ar Direktīvas 2014/59/ES 32. panta 1. punkta a) apakšpunktu vai 32. panta 2. punktu.
12. Šīs pamatnostādnēs ir piemērojamas arī iestādēm, ja tās pašas konstatē, ka tām ir finanšu grūtības vai, iespējams, tās nonāks finanšu grūtībās saskaņā ar Direktīvas 2014/59/ES 81. panta 1. punktu. Šajā sakarā tās šo pamatnostādņu daļas, kurās ir atsauces uz noregulējuma nosacījumiem, kas minēti Direktīvas 2014/59/ES 32. panta 1. punkta b) un c) apakšpunktā, uz iestādēm neattiecas.
13. Šo pamatnostādņu darbības joma ir paplašināta ārpus tās darbības jomas, kas minēta Direktīvas 2014/59/ES 32. panta 4. punktā, jo III sadaļas 3. iedaļā ir ietvertas arī konsultācijas un informācijas apmaiņa starp kompetento iestādi un noregulējuma iestādi ar mērķi konstatēt, ka iestādei ir finanšu grūtības vai, iespējams, tā nonāks finanšu grūtībās. Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 16. pantu EBI var izdot pamatnostādnēs, lai izveidotu konsekventu, efektīvu un konstruktīvu uzraudzības praksi Eiropas finanšu uzraudzības sistēmā. Papildu norādījumi, kas sniegti III sadaļas 3. iedaļā, attiecas tikai uz informācijas apmaiņu starp iestādēm, kas izveidotas vienā un tajā pašā jurisdikcijā, un tās nosacījumi neietekmē nekādus noteikumus attiecībā uz informācijas apmaiņu starp iestādēm visās

² 2014. gada 19. decembra EBI/PN/2014/13

jurisdikcijās. Dalībvalstīs, kurās noregulējuma iestāde nav pilnvarota konstatēt, ka iestādei ir finanšu grūtības vai, iespējams, tā nonāks finanšu grūtībās, nepiemēro 40.-41. punktā minētos nosacījumus.

II sadaļa. Objektīvi elementi konstatējumam, ka iestāde kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīga

1. Vispārīgi noteikumi

14. Lai konstatētu, ka iestādei ir finanšu grūtības vai, iespējams, tā nonāks finanšu grūtībāsaskaņā ar Direktīvas 2014/59/ES 32. panta 4. punkta a) līdz c) apakšpunktā minētajiem apstākļiem, kompetentajai iestādei un noregulējuma iestādei, kā to paredz konkrētā gadījumā, ir jānovērtē objektīvie elementi, kas attiecas uz šādām turpmāk šajās pamatnostādnēs minētajām jomām:
  - iestādes kapitāla pozīcija;
  - iestādes likviditātes stāvoklis; un
  - jebkuras citas prasības atļaujas saglabāšanai (tostarp pārvaldības pasākumi un operacionālā veikspēja).
15. Šajās pamatnostādnēs uzskaitītie objektīvie elementi ir rūpīgi un visaptveroši jāanalizē. Konstatējums, ka iestādei ir finanšu grūtības vai, iespējams, tā nonāks finanšu grūtībās, saglabā ekspertu slēdzienu un tas netiek automātiski atvasināts no kāda no objektīvajiem elementiem atsevišķi. Tas jo īpaši tiek attiecināts uz elementu interpretāciju, ko var ietekmēt faktori, kas nav tieši saistīti ar iestādes finanšu stāvokli.
16. Vairumā gadījumu ir sagaidāms, ka nevis viens, bet vairāki šajās pamatnostādnēs izklāstītie faktori paziņo par konstatējumu, ka iestādei ir finanšu grūtības vai, iespējams, tā nonāks finanšu grūtībās. Tomēr var būt situācijas, kad tikai ar vienu nosacījumu atkarībā no tā smaguma un prudenciālās ietekmes var būt pietiekami, lai piemērotu noregulējumu.
17. Neierobežojot 16. punktu, atsevišķi šajās pamatnostādnēs ietvertie objektīvie elementi, piemēram, makroekonomiskā izaugsme un tirgus rādītāji, vienmēr tiek vērtēti kopā ar citiem faktoriem, lai konstatētu, ka iestādei ir finanšu grūtības vai, iespējams, tā nonāks finanšu grūtībās, un tos stingri ierobežo iestādes visaptverošais novērtējums. Ja attiecīgās iestādes izmanto šo pamatnostādņu 21.punkta c) līdz e) apakšpunktā un 25. punkta a) līdz b) apakšpunktā minētos ārējos rādītājus, tad jebkurš konstatējums attiecībā uz to, ka iestādei ir finanšu grūtības vai, iespējams, tā nonāks finanšu grūtībās, tiek pamatots ar objektīvu iestādes faktiskā finanšu stāvokļa novērtējumu, lai rūpētos par tirgus spekulāciju risku un atzītu tirgus nepilnību risku sistēmiskas krīzes gadījumā.

18. Konstatējot, vai iestādei ir finanšu grūtības vai, iespējams, tā nonāks finanšu grūtībās, kompetentajai vai noregulējuma iestādei jāpamato savs konstatējums ar II sadaļas 2., 3. un 4. iedaļā minēto objektīvo elementu novērtējumu, vajadzības gadījumā ņemot vērā:
- a. faktu, ka iestāde ir aktivizējusi savu atveseļošanas plānu un ka no tās atveseļošanas plāna izvēlēto noregulējuma variantu īstenošana nav izdevusies, jo īpaši, ja kompetentā iestāde ir uzlikusi iestādei pienākumu īstenot atveseļošanas plānu kā agrīnas intervences pasākumu saskaņā ar Direktīvas 2014/59/ES 27. panta 1. punkta a) apakšpunktu.
  - b. paziņojumu, ko kompetentā iestāde ir saņēmusi paziņojumu saskaņā ar Direktīvas 2014/59/ES 81. panta 1. punktu no iestādes vadības struktūras, kura uzskata, ka iestāde kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīga.

2. Kapitāla pozīcija

19. Saskaņā ar Direktīvas 2014/59/ES 32. panta 4. punkta a) un b) apakšpunktu iestāde tiek uzskatīta par tādu, kam ir finanšu grūtības vai, iespējams, kas nonāks finanšu grūtībās, ja tai ir finanšu grūtības vai pastāv objektīvi elementi, kas apliecina konstatējumu, ka tuvākajā nākotnē:
- a. tā neievēros pašu kapitāla prasības, tostarp prasības, kas uzliktas saskaņā ar Direktīvas 2013/36/ES 104. panta 1. punkta a) apakšpunktu atļaujas atjaunošanai tā, ka tas attaisnotu kompetentās iestādes lēmumu atsaukt atļauju, piemēram, tāpēc, ka iestādei ir radušies vai var rasties zaudējumi, kuru rezultātā tiks iztērēts viss tās pašu kapitāls vai ievērojama tā daļa; vai
  - b. iestādes aktīvi būs mazāki par tās saistībām.
20. Novērtējot iestādes aktīvus un pasīvus tuvākajā nākotnē, kā arī novērtējot, vai tuvākajā nākotnē iestāde ievēros pašu kapitāla prasības, konstatējums tiek balstīts uz objektīviem elementiem, cita starpā, ietverot:
- a. iestādes turējumā esošā pašu kapitāla līmeni un sastāvu, kā arī to, vai tas atbilst minimālajām un papildu paša kapitāla prasībām, kas iestādei piemērotas saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 92. pantu un Direktīvas 2013/36/ES 104. panta 1. punkta a) apakšpunktu;
  - b. aktīvu kvalitātes pārbaudes rezultātus, tostarp valsts/Savienības/Vienotā uzraudzības mehānisma ("VUM") pārskatu, kas norāda uz būtisku aktīvu vērtības samazinājumu, kas attiecīgi noved pie pašu kapitāla prasību pārkāpuma;
  - c. jebkādas novērtēšanas rezultātus, kas veikta, lai informētu par to, vai ir ievēroti noregulējuma noteikumi saskaņā ar Direktīvas 2014/59/ES 36. panta 4. punkta a) apakšpunktu; vai

- d. jebkuras citas iestādes sagatavotā īpašā tās aktīvu un pasīvu vērtības novērtējuma rezultātus, ko veicis neatkarīgs vērtētājs vai noregulējuma iestāde, vai jebkura cita persona, ciktāl piemērotā novērtēšanas metodoloģija atbilst Direktīvas 2014/59/ES 36. pantam, konstatējumu pamatojot ar to, ka iestādes aktīvi ir mazāki par tās saistībām vai ka tas, iespējams, notiks tuvākajā nākotnē. Novērtēšanas rezultātu elementi var tikt izmantoti, lai konstatētu, ka iestāde pārkāpj vai, iespējams, tuvākajā nākotnē pārkāps ar Direktīvu 2013/36/ES un Regulu (ES) Nr. 575/2013 noteiktās pašu kapitāla prasības tā, ka tas attiecīgi attaisnotu lēmumu atsaukt atļauju.
21. Papildu elementi, kas jāņem vērā, izdarot 19. punktā norādīto konstatējumu attiecībā uz iestādes īpašībām ietver:
- a. draudus iestādes kapitāla pozīcijai un dzīvotspējai, kas izriet no būtiska ilgstoša iestādes finansējuma izmaksu pieauguma līdz tādām līmenim, kas iestādei nav iestādei ilgtspējīgs;
  - b. iespējama būtisku iestādes ārpusbilances posteņu (piemēram, neparedzētu izdevumu saistību) īstenošanās tuvākajā laikā, kas rada ievērojamus zaudējumus un apdraud iestādes kapitāla pozīciju un dzīvotspēju;
  - c. būtisku nelabvēlīgu makroekonomiskās vides attīstību, kas varētu apdraudēt iestādes kapitāla pozīciju un dzīvotspēju, tostarp attiecīgās izmaiņas procentu likmēs, nekustamā īpašuma vērtībā vai ekonomiskajā izaugsmē. Šādas izmaiņas var būtiski nelabvēlīgi ietekmēt iestādes uzņēmējdarbības modeli, tās rentabilitātes perspektīvas, kapitāla pozīciju un dzīvotspēju;
  - d. būtisku iestādes tirgus uztveres pasliktināšanos, kas atspoguļojas rādītājos, kuri norāda uz iestādes maksātnespējas ievērojamu pasliktināšanos un tās kapitāla pozīcija un dzīvotspējas ir apdraudētību, kā tas, cita starpā, ir redzams no negatīvās starpības starp bilances aktīvu un saistību vērtību vai strauji pieaugošā ekonomiski piesaistīto līdzekļu līmeņa (piemēram, ekonomiski piesaistītie līdzekļi, ko mēra kā rādītāju starp kopējo aktīvu un kapitāla tirgus vērtību). Abu rādītāju izmaiņas var tikt salīdzinātas ar iestādes salīdzinošo grupu, kas ir pienācīgi ņēmusi vērā traucējumus, kas var rasties no atšķirībām grāmatvedības standartos; vai
  - e. būtisku ilgstošu absolūto un relatīvo tirgus rādītāju attīstību, tostarp, attiecīgi uz kapitālu balstītos rādītājus (piemēram, akciju kursu un kapitāla rādītāju starp bilances un tirgus vērtību) vai uz parādiem balstītos rādītājus (piemēram, kredītriska mijmaiņas darījumus vai pakārtoto parādu starpību), kas norāda uz to, ka iestāde, iespējams, cietīs zaudējumus, kas var apdraudēt tās kapitāla pozīciju un dzīvotspēju.
22. Atsaucoties uz 19. punkta b) apakšpunktu, nepietiekama kapitāla pozīcijas galējais gadījums var tikt uzskatīts par tādu, kas īstenojas tad, ja iestādei nepietiek aktīvu, lai segtu savas saistības. Šādas situācijas iespējamību iespējams novērtēt, pamatojoties uz 20. un 21. punktā uzskaitītajiem apstākļiem un gadījumiem.

3. Likviditātes stāvoklis

23. Saskaņā ar Direktīvas 2014/59/ES 32. panta 4. punkta a) un c) apakšpunktu iestāde tiek uzskatīta par tādu, kam ir finanšu grūtības vai, iespējams, kas nonāks finanšu grūtībās, ja tai ir finanšu grūtības vai pastāv objektīvi elementi, kas apliecina lēmumu, ka tuvākajā nākotnē:
- tā neievēros normatīvās likviditātes prasības, tostarp saskaņā ar Direktīvas 2013/36/ES 105 pantu uzliktās prasības atļaujas atjaunošanai tā, ka tas attaisnotu kompetentās iestādes lēmumu atsaukt atļauju; vai
  - tā nespēs samaksāt parādus un saistības noteiktajā termiņā.
24. Konstatējums, ka iestāde visticamāk nespēs pildīt normatīvās prasības attiecībā uz likviditāti vai samaksāt tās parādus un saistības noteiktajā termiņā, ir jāpamato ar objektīviem elementiem, cita starpā, ietverot:
- a. būtiskas nelabvēlīgas izmaiņas, kas ietekmē iestādes likviditātes stāvokļa attīstību un tās finansējuma profila ilgtspēju, un tā atbilstība Regulā (ES) Nr. 575/2013 noteiktām minimālajām likviditātes prasībām un papildu prasībām, kas uzliktas saskaņā ar Regulas 105. pantu, vai saskaņā ar jebkurām valstu noteiktām minimālajām prasībām attiecībā uz likviditāti;
  - b. būtiskas ilgstoši nelabvēlīgas iestādes likviditātes rezerves un tās līdzsvarošanas spējas attīstību. Līdzsvarošanas spējas dinamikas novērtējumā attiecīgi tiek ņemts vērā:
    - ļoti ticamas likviditātes ienākošās summas, tostarp saņemtais piešķirtais kredīts un likviditātes kredītlīnijas;
    - jebkuras prognozētās līgumiski ienākošās summas;
    - spēja atjaunot finansējumu (tostarp, periodi līdz beigu termiņam un jaunā finansējuma instrumentu veidi);
    - piekļuve ilgtermiņa finansējumam;
    - ārkārtas un liela apjoma samazinājums vai likviditātes kredītlīniju izbeigšana no darījumu partneru puses;
  - c. ilgstošs iestādes finansējuma izmaksu pieaugums līdz neilgtspējīgam līmenim, kas, jo īpaši, ir atspoguļots nodrošinātā un nenodrošinātā finansējuma izmaksu pieaugumā (piemēram, parādot to starpībā) saistībā ar salīdzināmajām iestādēm;
  - d. būtiskas nelabvēlīgas izmaiņas iestādes esošajās un turpmākajās saistībās. Iestādes saistību attīstības novērtējuma nepieciešamības gadījumā jāņem vērā:

- prognozētās un ārkārtas likviditātes aizplūdes, tai skaitā pieprasījumi no iestādes darījumu partneriem attiecībā uz drošības rezervēm un/vai saistību pirmstermiņa izpirkšanu, kā arī iespējamo noguldījumu masveida izņemšanas no bankām sākotnējās pazīmes;
  - prognozētās un ārkārtas nodrošinājuma prasības, kā arī centrālo darījumu partneru un citu darījumu partneru veiktās parāda norakstīšanas izmaiņas attiecībā uz nodrošinājumu;
  - jebkuras iespējamās saistības, tostarp tās, kas rodas no piešķirtā kredīta un likviditātes kredītlīnijām;
- e. iestādes pozīcija maksājumu, klīringa un norēķinu sistēmās un jebkuras norādes uz to, ka iestādei ir grūtības pildīt savas saistības, tostarp izpildīt maksājumus maksājumu, klīringa un norēķinu sistēmās; vai
- f. notikumi, kas, iespējams, varētu smagi ietekmēt iestādes reputāciju, jo īpaši būtiski reitingu kritumi vienā vai vairākās reitingu aģentūrās, ja tie varētu izraisīt būtiskas aizplūdes vai nespēju atjaunot finansējumu, vai arī līgumsaistību cēloņu aktivēšanu, pamatojoties uz ārējiem reitingiem.
25. Papildu elementos, kas jāņem vērā, ja tie atbilst iestādes raksturojumam, ir ietverta:
- a. būtiska nelabvēlīga makroekonomiskās vides attīstība, kas varētu apdraudēt iestādes finanšu pozīciju un dzīvotspēju, tostarp izmaiņas procentu likmēs, nekustamā īpašuma vērtībā vai ekonomiskajā izaugsmē. Šādām izmaiņām tieši vai netieši jāietekmē iestādes likviditātes stāvoklis īpaši nelabvēlīgi; vai
  - b. ievērojama viedokļa par iestādi pasliktināšanās tirgū, ko atspoguļo ilgstošas absolūto un relatīvo tirgus rādītāju attīstības pazīmes, tostarp attiecīgie uz kapitālu balstītie rādītāji (piemēram, akciju kurss un kapitāla rādītājs starp bilances un tirgus vērtību) vai uz parādiem balstītie rādītāji (piemēram, kredītriska mijmaiņas darījumi vai pakārtoto parādu starpība), kas norāda uz to, ka iestāde, iespējams, cietīs zaudējumus vai saskarsies ar likviditātes problēmām, kas var apdraudēt tās dzīvotspēju.

4. Citas prasības atļaujas atjaunošanai

26. Saskaņā ar Direktīvas 2014/59/ES 32. panta 4. punkta a) apakšpunktu, iestāde tiek uzskatīta par tādu, kam ir finanšu grūtības vai, iespējams, kas nonāks finanšu grūtībās, ja tā pārkāpj vai tuvākajā laikā, iespējams, pārkāps prasības atļaujas atjaunošanai tā, ka tas attaisnotu kompetentās iestādes lēmumu atsaukt atļauju saskaņā ar Direktīvas 2013/36/ES 18. pantu.
27. Iepriekš minētā iemesla dēļ kompetentajai un/vai noregulējuma iestādei, cita starpā, jāapsver, vai iestādes pārvaldības pasākumiem, kā arī tās operacionālai veikspējai ir kādi

būtiski trūkumi un vai šie trūkumi ievērojami ietekmē iestādes uzticamību un spēju sniegt banku/ieguldījumu pakalpojumus.

4.1. Pārvaldības pasākumi

28. Konkrētiem objektīviem elementiem jānorāda uz to, ka iestādei ir nopietni trūkumi tās pārvaldības pasākumos, kas kopā ar citiem objektīviem elementiem, kas saistīti ar kapitālu un likviditāti, vairumā gadījumu var attaisnot lēmumu atsaukt atļauju. Šajos elementos cita starpā ietvertas:
- a. būtiskas neprecizitātes reglamentētajos pārskatos vai finanšu pārskatos, jo īpaši, ja to rezultātā ārējais revidents atsaka sniegt atzinumu vai sniedz kvalificētu atzinumu;
  - b. ieildzis bezizejas stāvoklis iestādes vadības struktūrā, kā rezultātā tā nespēj pieņemt kritiski svarīgus lēmumus;
  - c. būtisku nepilnību uzkrāšanās galvenajās pārvaldības pasākumu jomās, kas kopā atstāj būtisku negatīvu prudenciālu ietekmi uz iestādi.
29. Iepriekšējā, 28. punkta c) apakšpunkta nolūkā šādas būtiskas nepilnības, kuru kombinācijai var būt būtiska negatīva prudenciāla ietekme uz iestādi, var ietvert:
- riska tolerances/apetītes un tās riska pārvaldības sistēmas nepietiekamu stratēģisko plānošanu un formalizēšanu, kas noved pie nespējas noteikt, pārvaldīt un ziņot par riskiem, kam iestāde ir vai var būt pakļauta;
  - būtiskus trūkumus, nepilnības vai problēmas, par kurām netika pienācīgi un/vai savlaicīgi ziņots vadības struktūrai;
  - neatbilstošus iekšējās kontroles mehānismus;
  - ievērojamu reputācijas kritumu, kas radies no atsevišķu personu, kuriem iestādē ir vadošās funkcijas, neatbilstības “atbilstības un piemērotības” kritērijiem;
  - ievērojamu reputācijas kritumu, kas radies no pārredzamības trūkuma uzņēmējdarbības un darbību veikšanas gaitā vai nepilnīgas/neprecīzas informācijas atspoguļošanas;
  - nozīmīgu tiesvedību vai strīdus attiecībā uz atsevišķu personu, kas iestādē pilda vadošās funkcijas, izvirzīšanu un pēctecību;
  - būtiskas neatbilstības atlīdzības prasībām.

4.2. Operacionālā veikspēja reglamentētu darbību nodrošināšanai

30. Atsevišķi operatīvie elementi var negatīvi ietekmēt iestādes operacionālo veikspēju sniegt bankas pakalpojumus un veikt ieguldījumu darbības, pat nepārkāpjot pašu kapitālu un likviditātes normatīvās prasības. Šādi neparedzēti apstākļi un gadījumi nevar tikt novērsti savlaicīgi un efektīvi, un tie ir jāņem vērā, vērtējot, vai iestādei ir finanšu grūtības vai, iespējams, ka tā nonāks finanšu grūtībās, . Negatīvo apstākļu un gadījumu pazīmes, cita starpā, ietver:

- a. iestādes nespēju pastāvīgu operatīvo ierobežojumu dēļ ilgāk pildīt savas saistības pret tās kreditoriem, jo īpaši nespēju ilgāk nodrošināt tās noguldītāju uzticēto aktīvu drošību;
- b. iestādes nespēju veikt vai saņemt maksājumus un tādējādi veikt savas bankas darbības pastāvīgu operatīvo ierobežojumu dēļ;
- c. tirgus un noguldītāju uzticēšanās iestādei zaudēšanu operacionālo risku dēļ, kas noved pie situācijas, kad iestāde vairs nespēj veikt savu uzņēmējdarbību (kā to pierāda tās darījumu partneru un citu dalībnieku nevēlēšanās noslēgt darījumus vai nodrošināt kapitālu iestādei un attiecīgajā gadījumā esošo darījumu partneru nodoms lauzt līgumus, tai skaitā noguldījumu masveida izņemšanas no bankām).

III sadaļa. Process, ar ko konstatē, ka iestāde kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīga

1. Kompetentās iestādes konstatējums

31. Šo pamatnostādņu II sadaļā minēto objektīvo elementu novērtējumu parasti veic kompetentā iestāde UPNP gaitā, kas tiek veikts saskaņā ar UPNP pamatnostādnēm. UPNP novērtējuma rezultāti tiek atspoguļoti vispārējā UPNP novērtējumā ar iestādei piešķirto vispārējo UPNP rezultātu. Saskaņā ar UPNP novērtējuma rezultātiem kompetentajai iestādei ir jāpamato savs konstatējums, ka iestādei ir finanšu grūtības vai, iespējams, tā nonāks finanšu grūtībās, ar šo:
  - a. Vispārējo UPNP rezultātu "M", kas piešķirts iestādei, pamatojoties uz UPNP pamatnostādnēs noteiktajiem apsvērumiem; vai
  - b. Vispārējo UPNP rezultātu "4", kas piešķirts iestādei, pamatojoties uz UPNP pamatnostādnēs noteiktajiem apsvērumiem, un nespēju ievērot uzraudzības pasākumus, kas piemēroti saskaņā ar Direktīvas 2013/36/ES 104. pantu un 105. pantu, vai agrīnas intervences pasākumus, kas piemēroti saskaņā ar Direktīvas 2014/59/ES 27. panta 1. punktu.
32. Jāatzīmē, ka pretēji standarta UPNP procedūrai, kas piemērota pārrobežu banku grupām un to struktūrvienībām (kurām saskaņā ar UPNP pamatnostādnēm ir nepieciešama UPNP novērtējuma rezultātu apspriede un koordinācija uzraudzības iestāžu kolēģiju ietvaros pirms to pabeigšanas), kompetentā iestāde, apsverot iespēju piešķirt iestādei novērtējumu "M" saskaņā ar Direktīvas 2014/59/ES 81. pantu, kopā ar noregulējuma iestādi uzsāk šo procedūru, kas minēta Direktīvas 2014/59/ES 32. pantā, bez iepriekšējas apspriedes vai saskaņošanas uzraudzības iestāžu kolēģijā.

2. Noregulējuma iestādes konstatējums

33. Ja noregulējuma iestādei ir uzticēts konstatēt, vai iestāde kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīga, tai ir jāņem vērā šo pamatnostādņu II sadaļā sniegtie objektīvie elementi saistībā ar iestādes kapitāla pozīciju, likviditātes stāvokli un citiem aspektiem attiecībā uz prasībām atļaujas atjaunošanai, pamatojoties uz noregulējuma iestādes rīcībā esošo informāciju.
34. Jāņem vērā arī šo pamatnostādņu II sadaļā minētie objektīvie elementi, pārskatot attiecīgos kompetentās iestādes veiktā UPNP rezultātus, kas noregulējuma iestādei tiek sniegti saskaņā ar 40. punktu.
35. Konstatējot, ka iestāde kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīga, noregulējuma iestādei kā objektīvs elements jāņem arī vērā no kompetentās iestādes saņemtais paziņojums, kurā minēts, ka iestādei ir piešķirts vispārējais UPNP rezultāts "4", pamatojoties uz UPNP pamatnostādņēs noteiktajiem apsvērumiem; un ka iestāde nav ievērojusi uzraudzības pasākumus, kas piemēroti saskaņā ar Direktīvas 2013/36/ES 104. pantu un 105. pantu, vai agrīnas intervences pasākumus, kas piemēroti saskaņā ar Direktīvas 2014/59/ES 27. panta 1. punktu.

3. Konsultācijas un informācijas apmaiņa starp kompetento iestādi un noregulējuma iestādi

36. Neierobežojot Direktīvas 2014/59/ES 90. pantu un 32. panta 2. punktu, lai veicinātu savlaicīgu informācijas plūsmu ar nolūku novērtēt, vai iestādei ir finanšu grūtības vai, iespējams, tā nonāks finanšu grūtībās, kompetentajai iestādei un noregulējuma iestādei ir jāapmainās ar informāciju saskaņā ar turpmāk minētajām prasībām.
37. Pirms konstatējuma, ka iestādei ir finanšu grūtības vai, iespējams, tā nonāks finanšu grūtībās, kompetentajai iestādei un noregulējuma iestādei pienācīgi jāapspriež to novērtējumu rezultāti.
38. Identificējot šo pamatnostādņu II sadaļā norādīto objektīvo elementu klātbūtni, noregulējuma iestāde pieprasa kompetentajai iestādei izskaidrot, vai un kā šie apstākļi ir atspoguļoti iestādes vispārējā UPNP novērtējumā.

3.1. Kompetentās iestādes sniegtā informācija

39. Saskaņā ar Direktīvas 2014/59/ES 27. panta 2. punktu kompetentajai iestādei ir nepieciešams informēt noregulējuma iestādi par konstatējumu, ka ir izpildīti nosacījumi agrīnas intervences pasākumu piemērošanai. Turklāt, saskaņā ar Direktīvas 2014/59/ES 81. panta 2. punktu kompetentajai iestādei ir jāinformē noregulējuma iestāde par jebkuriem krīzes novēršanas pasākumiem (kas noteikti Direktīvas 2014/59/ES 2. panta 1. punkta 101. apakšpunktā) vai

jebkurām Direktīvas 2013/36/ES 104. pantā minētajām darbībām, ko iestādei ir nepieciešams veikt.

40. Lai veicinātu šādas informācijas apmaiņu, kompetentajai iestādei jāsniedz arī noregulējuma iestādei UPNP rezultāti, vismaz ikreiz, kad kompetentā iestāde piešķir vispārējo UPNP rezultātu “4” vai “M”, pamatojoties uz UPNP rezultātiem. Jo īpaši kompetentā iestāde paziņo noregulējuma iestādei un sniedz tai šādu informāciju saistībā ar konkrēto iestādi:
- a. vispārējā UPNP novērtējuma kopsavilkumu kopā ar visiem UPNP rezultātiem;
  - b. pilnu galveno rādītāju uzraudzībā izmantoto rādītāju kopumu, ar ko tiek pamatots UPNP, kā tas noteikts UPNP pamatnostādnēs;
  - c. visu informāciju par piemērotajiem uzraudzības pasākumiem (saskaņā ar Direktīvas 2013/36/ES 104. pantu un 105. pantu) un agrīnas intervences pasākumiem (saskaņā ar Direktīvas 2014/59/ES 27. panta 1. punktu), kā arī aprakstu iestādes atbilstībai šiem pasākumiem; un
  - d. sīkāku informāciju par iestādes piemērotajiem attiecīgajiem atvēršanas variantiem.

3.2. Noregulējuma iestādes sniegtā informācija

41. Pēc šo pamatnostādņu II sadaļā norādīto objektīvo elementu identifikācijas noregulējuma iestāde sniedz kompetentajai iestādei savus secinājumus un pamatojumu rakstveidā.
42. Kompetentā iestāde jebkurā gadījumā ir jāinformē, ja noregulējuma iestāde:
- nolemj izmantot pilnvaras pieprasīt iestādei sazināties ar potenciālajiem pircējiem, lai sagatavotu iestādes noregulējumu saskaņā ar Direktīvas 2014/59/ES 27. panta 2. punktu;
  - pieprasa neatkarīgam novērtētājam veikt iestādes aktīvu un saistību novērtējumu vai nolemj, ka noregulējuma iestāde veic provizorisku novērtējumu saskaņā ar Direktīvas 2014/59/ES 36. pantu;
  - no neatkarīga novērtētāja saņem iestādes aktīvu un pasīvu novērtējuma rezultātus saskaņā ar Direktīvas 2014/59/ES 36. pantu vai nosaka pašas veiktā provizoriskā novērtējuma rezultātu.

IV sadaļa. Nobeiguma noteikumi un īstenošana

43. Šīs pamatnostādnes stājas spēkā no 2016. gada 1. janvāra.